

PÕHJARANNIK

Arvude eksitav rägastik

Statistikaameti kolmanda kvartali palganäitajates paistab Ida-Virumaa justkui tubli keskmikuna.

Võrdluses teiste maakondadega annab keskmine brutopalk 757 eurot kuuenda koha. Aastane tõus on olnud 10,8 protsenti ehk pisut suurem Eesti keskmisest kasvutempost, mis oli 8,8 protsenti.

Samas on halb tõsiasi, et Eesti keskmisest moodustab Ida-Viru palgatase vaid 81 ja Harjumaa omast 71 protsenti. See ei ole väärikas tulemus maakonna jaoks, kus antakse väärtust riigi peamisele maavarale põlevkivile ning millel on väidetavalt suurepärane tööstuslik, geograafiline, logistiline, turismialane ja mis-kõikveel potentsiaal.

Hoopis kehv pilt vaatab aga vastu siis, kui võtta statistikaameti palganäitajate kõrvale maksuameti väljamaksete andmed. Selle põhjal oli mullu Ida-Viru keskmine brutopalk kõigest 483 eurot. Sellist madalat näitajat toetab ka statistikaameti hiljutine uuring, millest ilmselg, et ligemale 30 protsenti Ida-Viru elanikest elab suhtelises vaesuses, mis annab kõigi maakondade seas viimase koha.

Arvude rägastik ja mitmesuguste uuringute tulemused ning nendes kasutatavad meetodid võimaldavad osaval poliitikul Ida-Virumaa kohta väita täiesti vastukäivad seisukohti. Kui on vaja näidata edusamme, saab žongleerida ühtede näitajatega, kui on tarvis probleemide lahendamiseks raha välja ajada, on sageli otstarbekas maalida teiste arvude abil pilt hädaorust.

Statistika ja uuringud võimaldavad mida tahes. Tark oskab näha tõde nende äärmuste vahel.

ÜKS KÜSIMUS

MILLAL SAAB SOTSIAALTEENISTUS ENDALE JUHI?

Pärast kohalike omavalitsuste valimisi otsustas senine sotsiaalteenistuse juht Kairi Soomer jääda volikokku ja praegu pole teenistusel juhti.

Jõhvi vallavanem TAUNO VÕHMAR:

Sotsiaalteenistuse juhi küsimus laheneb, kui volikogu uuesti kokku tuleb ja kinnitab vallavalitsuse. Siis jätkab Kairi Soomer samades ülesannetes.

Kui Kairi oleks loobunud kohast volikogu ning otsustanud jätkata ametnikuna, poleks ta saanud volikokku minna pärast seda, kui endine sotsiaalteenistuse juht Sirli Tammiste lapsepühkusest naaseb. Kahte juhatajat ühel osakonnal olla ei saa. Meil polnud teist võimalust, kui teha selline vangerdus. Vastasel juhul ei lubaks seadus tal volikokku naasta, kohaliku omavalitsuse korralduse seadus teistmoodi ei luba. Oleme selles küsimuses pöördunud ka õiguskantsleri poole ning loodame, et tulevikus see seaduseauk parandatakse nii, et mõnd töötajat ei diskrimineerita.



TOIMETUS

Peatoimetaja:		Reklaamiosakond	
ERIK GAMZEJEV	335 4454	ÜLLE METSAR	335 4450
Sekretär:		LY KÕRVEK	335 4456
LEA KIISKÜLA	335 4444	EVE VÕSU	521 3968
	info@pohjarannik.ee	RIINA ALLSAAR	335 4445
Faks	335 4441	LJUDMILA KULIKOVA	356 6650
Tegevtoimetaja:		Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:	
ERIK KALDA	335 4453	41532 Jõhvi, Rakvere 8,	
Ajakirjanikud		telefon 335 4456.	
IRINA KIVISELG	335 4448	E-post: reklaam@pohjarannik.ee	
TEET KORSTEN	335 4465	Narvas: Keresse 3 (III korrus),	
KÜLLI KRIIS	335 4442	telefonid 356 6650, 356 6655.	
PEETER LILLEVÄLI	335 4464	E-post: pmarva@pohjarannik.ee	
TIIA LINNARD	335 4451	Reklaamiküljendaja:	
ILJA SMIRNOV	356 6652	SVETLANA TSUPSMAN	335 4461
GERLI ROMANOVITS	335 4443	Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK	
SIRLE SOMMER-KALDA	335 4452	Trükitud trükikojas Trükis	
NIINA VOROPAJEVA	335 4447		

Toimetusel on õigus kirja ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitsitud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Fosforiit kuulub rahva rahakotti

Hiljuti pälvis taas tähelepanu fosforiiditeema. Viru Keemia Grupp (VKG) tahab Lääne-Virumaal Rägaveres fosforiiduuringuid teha.

Mitmedki end ilmselt ohustatuna tundvad tegelased on sel teemal samuti sõna võtnud. Enamasti eitavad need sõnavõttud kõike fosforiidiga seonduvat, pigem püütakse pea liiva alla peita, mitte sel teemal loovalt arutleda.

Kogu fosforiiditeematika kerkis Eestis üles rohkem kui kaks aastat tagasi, mil VKG tahtis fosforiidiga seonduvat uurima hakata. Paljudel on aga värskest meelest fosforiidisõda võõrvõimu vastu ja seetõttu on see teema praegu peaaegu tabuteemaks kuulutatud. Pigem üldse vait olla, mitte puudutada nn keelatud ala.

Ometi on aeg muutunud, ka kaevandamise tehnoloogiad on muutunud. Fosforiiti saab kaevandada maa-aluse kaevandamise tehnoloogiat kasutades. Praegu elame ju ikkagi oma riigis, kus juba põhiseadus ütleb, et maavarad on rahva omand. Pangem siis oma maavarad teenima Eesti rahvast, kes praegu just üldises külluses ei ela.

Keeladel valmis nõustamisfirmalt Ernst Young tellitud fosforiidikaevandamise ja sellest väetise tootmise majandusliku mõju analüüs. Selles on sees ka arvud ja variandid fosforiidikaevandamiseks ja -töötlemiseks. Uuringud näitavad, et riik saab neist juurde nii maksutulu kui ka töökohti ligi 3000-le inimesele. Tege- mist oleks maailma mastaabis alla keskmise kaevandusega, mis toodaks neli miljonit tonni maaki aastas. Arvud on tegelikult ilusad ja ahvatlevad.

Vastamaks küsimusele, kas kaevandama hakata või mitte, on vaja uurida. Teatakse enam-vähem, et fosforiiti leidub. Aga lähemalt ei teata midagi. Uu-



LEMBIT KALJUVEE, RIIGIKOGU LIIGE, DEMOKRAATIDE SAADIKURÜHM



Pangem oma maavarad teenima Eesti rahvast, kes ei ela praegu just üldises külluses.

rida on vaja. Selleks oleks vaja rajada üksnes kolm kuni viis puurauku, mis on mõeldud kaevanduslae küsimuste lahendamiseks. Eestis tehakse selliseid puurauke poolteist tuhat aastas. Keskkonnaministerium on aga VKG-l puuraukude tegemise keelanud.

Tegelikult peaks aga maapõue uurima, et teada, mida ja kui palju seal on. Kui vaja, saaks sealt ka oma rahva hüvanguks üht-teist võtta. Sest omaenda rahakoti sisu võiks ju teada. Iseasi, kas seda kohe kasutatakse.

Hoopis halenaljakas oli aga hiljuti Postimehest lugeda Rägavere vallavanema Virgo Koppeli arvamust, kus ta ütles, et ei saa vallavanemana terve valla eest vastata. Aga kui ollakse juba vallavanem, siis tuleb ju oma arvamuse välja öelda ja oma veendumusi ka vallarahvale tutvustada.

Näiteks majanduslikult on allmaakaevanduse avamine Rägaverele praegu kasulik -

sellega saab lahendada haridusprobleeme, tööhõivet ja mida veel. Kui fosforiidisõja ajal olin ise Lääne-Virumaa täitevkomitee esimees ja maavanem, ütlesin välja arvamusi, mis ei läinud kokku tollase valitsuse seisukohtadega. Samuti ei kirjutanud ma alla dokumentidele, mida mult nõuti. Selleks ju omavalitsus ongi, et kaitsta oma rahvast ja võtta vastu otsuseid, mis on vallale ja vallarahvale kasulikud.

Selleks, et nii fosforiidi kui ka teiste maavaradega asjad selgeks saada, on vaja uuringuid. Praegu julgen öelda, et need kolm kuni viis puurauku tuleb teha, siis on kasu, millest rääkida, mille üle arutleda. Igal ajal on plusse ja miinuseid, neid kõrvutades ja arutledes leitakse ka parim lahendus.

Mitte midagi teha on alati riskivabam - ei pea vastutama, tööd tegema ega muretsema. Aga siis ei maksa ka nuriseda näiteks tühja rahakoti üle.

Ingrid Rüütel: Mulle teeb Ida-Viru venestumine muret

Presidendiproua ja folklorist Ingrid Rüütel (pildil)puudutas Postimehele antud intervjuus ka Ida-Virumaa teemat:

Minu emapoolsed vanemad on pärit Virumaalt ja Ida-Viru probleemid on minu jaoks väga tähtsad. 1990. aastate alguses moodustati Viru Vennaskond, millega töötasime välja programmi, kuidas Ida-Virumaa eestistada.

See polnud agressiivne, vaid väga rahulik, aga ei leidnud mingit poolehoidu, kuna seda peeti liiga äärmuslikuks. Kuigi siis oleks saanud veel midagi muuta. Praegu on minu meelest seal seis küll üsna lootusetu.

Alles on jäänud veel ehk 15 protsenti eestlasi, sest eestla-

ne taganeb, kui talle olukord ei sobi, ei meeldi, kui ta tunneb end ebakindlalt. Mulle teeb Ida-Viru venestumine muret, seda enam, et piir on väga lähedal. Praegu räägivad kõik poliitikud Ida-Virumaast kui venelaste maast. Neist, kel on seal väga halb. Nii nagu on maailm valla eestlastele, on maailm valla kõigile.

Ei pea seal olema, kui Venemaal on näiteks parem, kui siin palgatööd ei leia. See, et venelased on koon-

dunud Edgar Savisaare selja taha, on minu meelest väga hea.

Palju ohtlikum oleks, kui neil oleks oma suur tugev partei, mis püstitaks vene keele teiseks riigikeeleks seadmise küsimuse. Keskerakond seda ei soovi, sotsid aga ei oleks ma nii kindel. Sest nende arengumootor Jevgeni Ossinovski on öelnud, et kaitseb vene vähemuse huve. Teised vene poliitikud mõnes teises parteis ajavad ikka Eesti asja.

Vene vähemuste huvid peaksid olema samad, mis Eesti enamuse huvid. See oleks normaalne. (Postimees.ee)

PÄEVA LAUSE

"See on valikute küsimus: kas tahame elada sõltumatus Eestis ja süüa kama või supelda rahas ja süüa borši."

Autotranspordiettevõtte Kauritel juhataja Marko Novik arvab, et Eesti peaks Venemaa suhete parandamiseks rohkem pingutama. (Aripäev, 26. november)

LEHED EILE

POSTIMEES kirjutab, et läinud nädala lõpus võeti internetist maha EASi matrojoška-reklaam, mis oli mõeldud reklaamima Eestit kui suurepäraselt turismikohta Venemaa elanikele.

Põhjuseks oli inimeste pahameel, nad ei suutnud näha reklaamis ei tulu Eesti turismile ega ka aktsepteeritavat suhtumist Vene elanikesse. Ja õigusega: viis, kuidas kogukate puunukkudega reklaamis ümber käidi, ei jätnud just muljet lugupidamisest teise kultuuri vastu või sellest, et Eestil väljast tulijale suurt midagi peale võõravaenulikkuse pakkuda oleks.

Negatiivne ei olnud üksnes siniste inimeste reaktsioon. See ärritas ka Venemaa inimesi - just neidsamu, kelle Eestisse kutsumiseks reklaamklipiid tehtud said.

EASi enda seletuse järgi oli tegu meelega veidi ebatraditsioonilise lähenemisega, mis mõeldud just sihtgrupile - noorema generatsiooni Vene inimestele, keda vähem konservatiivne lahendus võib kõnetada paremini kui traditsiooniline sihtriigi reklaamikampaania. Kuid võõra suhtes tõrjuvat ja naeruvääristavat käitumist on üsna keeruline mõista küllakutsena, olgu sihtgrupp nii avatud mõtlemisega kui tahes.

Seega - reklaame meil pole, kuid pea 28 000-euro-ne arve on.

EESTI PÄEVALEHT tõdeb, et sõna "edulugu" on peaminister Andrus Ansipi suust lipsanud ka Jaak Aaviksoo algatatud kõrgharidusreformi kohta, mis olevat "päris hästi käima läinud". Eesti Päevaleht seevastu kardab, et kõrgharidusreformi näol on valitsus ette võtnud ülesande, mille lõpptulemus kujuneb kuulsusetuks ja aupaistetuks.

Üks põhjus on tehnilised probleemid, mille otsas kõrgharidusreform siiamani koperdab. Kõige rohkem probleeme on ilmnunud vajaduspõhise õppetootusega, millest on ilma jäänud paljud tudengid, kes seda tege- likult vajavad.

Kahjuks on Eesti poliitika tavaline, et reforme mõeldakse välja sellest läh- tudes, mis võiks valimisloo- sungsina kõige paremini kõ- lada, mitte selle järgi, kust king kõige rohkem pigistab või milline lahendus kõige paremini toimiks.